

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
кафедра педагогіки та управління навчальним закладом
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
кафедра психології освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри педагогіки
та управління навчальним закладом

_____ І.О.Кучинська
_____ 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри психології освіти

_____ Т.В.Дуткевич
_____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА

для підготовки фахівців *першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*

за освітньо-професійною програмою *Англійська мова і література*

спеціальності *035 Філологія*

спеціалізація *035.41 Германські мови та літератури (переклад включно), перша -
англійська)*

галузі знань *03 Гуманітарні науки*

мова навчання *українська*

2021-2022 навчальний рік

Укладачі робочої програми: *О.В.Савицька, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти*

В.В.Федорчук, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Затверджено на засіданні кафедри психології освіти

Протокол № ____ від _____ 2021 року

Завідувач кафедри _____ Т.В.Дуткевич
_____ 2021 року

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Протокол № ____ від _____ 2021 року

Завідувач кафедри _____ І.О.Кучинська
_____ 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник
групи забезпечення освітньої програми _____

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

Мета вивчення змістового модуля 1. «Загальна психологія» навчальної дисципліни «Загальна психологія і педагогіка» полягає у вивченні і засвоєнні здобувачами вищої освіти основних методологічних та теоретичних положень психологічної науки, оволодінні методами наукового дослідження психічних явищ.

Метою вивчення змістового модуля 2. «Педагогіка» є усвідомлення студентами загальних закономірностей освітнього процесу; розвиток педагогічних здібностей та вмінь; набуття здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі середньої освіти

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	Денна форма навчання
Рік навчання	1
Семестр вивчення	2
Кількість кредитів ЄКТС	4
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	24
Практичні заняття	24
Самостійна та індивідуальна робота	72
Форма підсумкового контролю	залік

3. *Статус дисципліни.* Обов'язкові компоненти. Дисципліна вибору навчального закладу.

4. *Передумови для вивчення дисципліни* Передумовами для вивчення дисципліни є знання шкільного курсу біології, вступ до спеціальності.

5. *Програмні компетентності навчання* навчальна дисципліна спрямована на формування таких компетентностей:

а) **інтегральних:** здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі германської філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування психологічних знань і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

б) **загальних:** здатність бути критичним та самокритичним (ЗК 04); здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 05); уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 07); здатність працювати в команді та автономно (ЗК 08); здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (ЗК 10).

в) спеціальних (фахових і предметних): здатність вільно оперувати спеціальною психологічною термінологією для розв'язання професійних завдань (СК 08).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

організовувати процес свого навчання та самоосвіти (ПРН 03).

Здобувачі вищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни повинні

знати:

- основні психологічні терміни;
- розуміти природу та сутність психіки людини;
- розрізняти свідомі та несвідомі форми прояву психіки людини та знати їх основні особливості.
- сутність і специфіку психічного відображення дійсності;
- основні психологічні механізми, закономірності розвитку психіки та формування особистості, специфіку психологічних досліджень;
- зміст, основні характеристики та умови розвитку когнітивної, регулятивної, афективної сфер особистості;
- індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їх розвиток;
- зміст, структуру і види діяльності та поведінки як психологічних феноменів тощо;
- термінологічний та понятійний апарат сучасної педагогіки;
- сутність і закономірності розвитку особистості;
- закономірності, принципи, форми і методи навчання і виховання в НУШ;
- сучасні тенденції розвитку освіти в світі;

вміти:

- працювати з науковою літературою;
- вступати у наукові дискусії, демонструючи як наукові знання, так і власну позицію;
- пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ);
- аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових;
- застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості тощо.
- визначати цілі та перспективи впливу і взаємодії з людьми і групами, стратегій і способів досягнення взаєморозуміння;
- організовувати власну творчу та комунікативну діяльність, конструювати власну діяльність і взаємодію з іншими людьми;
- визначати мету і конкретні завдання навчання і виховання у відповідності з рівнем вихованості учнів, будувати навчально-виховний процес на основі глибокого і систематичного вивчення учнів, їх інтересів, запитів;
- володіти методами і формами організації освітнього процесу в сучасній школі.

7. Засоби діагностики результатів навчання. Засобами діагностики успішності навчання з дисципліни є: тестові завдання поточного контролю, письмові самостійні роботи, есе, презентація результатів наукових досліджень студентів та виступи наукових конференціях, аналіз психологічних ситуацій, завдання модульної контрольної роботи.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	разом	у тому числі		
		лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1	2	3	4	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальна психологія				
Тема 1. Предмет психології.	6	2	1	3
Тема 2. Будова, задачі та методи сучасної психології.	5	—	1	4
Тема 3. Розвиток психіки у філогенезі.	5	—	—	5
Тема 4. Діяльність.	7	2	2	3
Тема 5. Спілкування.	7	2	2	3
Тема 6. Особистість	7	2	2	3
Тема 7. Психологія малих груп	4	—	—	4
Тема 8. Психічні пізнавальні процеси	7	2	2	3
Тема 9. Емоційно-вольова сфера особистості	7	2	2	3
Тема 10. Індивідуально-психічні властивості особистості:	5	—	—	5
Разом за змістовим модулем 1	60	12	12	36
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Педагогіка				
Тема 1. Педагогіка в системі наук про людину	6	2	—	4
Тема 2. Особистість учня та її розвиток	6	—	2	4
Тема 3. Педагогічний процес, забезпечення партнерської взаємодії між його учасниками	9	2	2	5
Тема 4. Навчання в цілісному педагогічному процесі та його функції	8	2	2	4
Тема 5. Сучасні методи і засоби навчання	9	2	2	5
Тема 6. Форми навчання	7	—	2	5
Тема 7. Виховання в цілісному освітньому процесі	6	2	—	4
Тема 8. Загальні методи і форми виховання	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 2	60	12	12	36
Разом	120	24	24	72

9. *Форми поточного та підсумкового контролю.* Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік. Формами поточного контролю знань є опитування (усне і письмове), написання самостійних робіт, тестових експрес-опитувань, написання модульної контрольної роботи тощо.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам вищої освіти:

Поточний і модульний контроль (100 балів)			Сума
Змістовий модуль 1. Загальна психологія (50 балів)			100
Поточний контроль	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	
10	15	25	
Змістовий модуль 2. Педагогіка (50 балів)			
Поточний контроль		Модульна контрольна робота	
25		25	

Поточний контроль

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, наукових фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	2	Студент не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
	3	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі закономірності; робить спроби виконання завдань репродуктивного характеру; за допомогою викладача виконує прості завдання за готовим алгоритмом.
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в термінах, поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	5	Студент розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за

		алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати психічні явища, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання вправ і завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими поняттями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; складати таблиці, схеми.
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить психологічні поняття, категорії; формулює визначення; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати особливості психічних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні здобутки психологічної та педагогічної науки; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні психічні явища, процеси.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні психічні явища, процеси.
	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні ситуації та завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і

		використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
--	--	--

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Перевірку питань та завдань самостійної роботи, які здобувачі вищої освіти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, яка виставляється на практичному занятті.

Творчі завдання (проекти), які готують здобувачі вищої освіти, перевіряє лектор. Загальна оцінка за таке завдання — 15 балів, зокрема:

- вміння добирати наукову інформацію та аналізувати її, ґрунтовність та логічність її викладу — 5 балів;
- вміння використовувати психодіагностичний інструментарій для збору емпіричних даних, їх обробки та інтерпретації — 5 балів;
- вміння презентувати результати власних теоретико-емпіричних досліджень, оформлення текстової інформації тощо — 5 балів.

Модульна контрольна робота

З дисципліни передбачено написання 2-х модульних контрольних робіт. Здобувачі вищої освіти повинні виконати із загальної психології одну 45-хв роботу, яка оцінюється за 25-ти бальною шкалою.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи (менше 15 балів), а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота із загальної психології складається з 50 тестових завдань, кожне з яких оцінюється в 0,5 бали.

Отже, за контрольну роботу з загальної психології здобувач вищої освіти може отримати до 25 балів.

При отриманні 14,5 і менше балів модульна контрольна робота вважається невиконаною і здобувач вищої освіти отримує можливість її перескладати.

Модульна контрольна робота з педагогіки складається з трьох завдань: двох теоретичних і одного практичного, які виконуються в письмовій формі.

При отриманні 14 і менше балів модульна контрольна робота вважається невиконаною і здобувач вищої освіти отримує можливість її перескладати.

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Вивчення навчальної дисципліни не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проектора й ноутбука/персонального комп'ютера з під'єднанням до мережі Інтернет. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE.

12. Список рекомендованої літератури

ПСИХОЛОГІЯ

Основна

1. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 388 с.
2. Дуткевич Т.В. Загальна психологія: теоретичний курс: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
3. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. Посібник. 3-тє вид., перероб. та доповн. Київ: ЦУЛ, 2018. 272 с.
4. Савчин Мирослав Загальна психологія: підручник. Київ: ВЦ:Академія, 2018, 2020. 344 с.
5. Сергеевкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В. Загальна психологія: навч. Посіб. Київ: ЦУЛ, 2012. 296 с.
6. Скрипченко О.В., Долинська Л.В. Загальна психологія: підручник. Київ: Каравела, 2017. 464 с.

Допоміжна

1. Бенеш Г. Психологія. Довідник: пер. з нім. Київ: Знання-Прес, 2007.
2. Загальна психологія: практикум: навч. посібник. 4-тє вид. Київ: Каравела, 2011. 279 с.
3. Загальна психологія: Хрестоматія / Долинська Л.В. та ін. Київ: Каравела, 2017. 640 с.
4. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: навч. посіб., 4-тє вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2020. 418 с.
5. Психологічна енциклопедія. / автор-упорядник О. М. Степанов. Київ : «Академвидав», 2006. 424 с.
6. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: Прапор, 2007. 640 с.

ПЕДАГОГІКА

Основна

1. Зайченко І.В. Педагогіка. Київ : Освіта України, 2006. 528 с. URL: http://pidruchniki.ws/17000308/pedagogika/pedagogika-zaychenko_ib
2. Максимюк С.П. Педагогіка: Навчальний посібник /С.П.Максимюк. Київ: Кондор, 2009. 670 с. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/626701/>
3. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>

4. Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>
- Допоміжна*
1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр „Академія”, 2001.
 2. Закон України „Про загальну середню освіту” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
 3. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf> Макаренко А.С. Педагогічна поема. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Pedagog/makar/index.php.
 4. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. Київ: Знання–Прес, 2003. 700 с.
 5. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. Київ: Каравела, 2016. 496 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/348-pedagogka-palchevskiy-ss.html>
 6. Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 228 с. URL: <https://ua1lib.org/book/3099168/d4d9a3?id=3099168&secret=d4d9a3>
 7. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0659-00#Text>

13. Рекомендовані джерела інформації:

<https://mon.gov.ua/ua>
<https://vseosvita.ua/>
<https://naurok.com.ua/>
<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-SmartOsvita+Inc+1/about>
<https://osvitoria.media/>
www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України
www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури
www.ncsxo.org.ua – електронна енциклопедія психології
www.ukrbook.net – сайт Книжкової палати України
www.lib.com.ua – електронна бібліотека
www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського
<http://uba.org.ua> – Українська бібліотечна асоціація
<http://www.ukrbook.net> – Книжкова палата України
<http://rada.gov.ua/LIBRARY> – Бібліотека Верховної Ради України
<http://nplu.org/> – Національна парламентська бібліотека України
<http://www.loc.gov> – Библиотека конгресса США (Library of Congress)
<http://www.harvard.edu/museums> – Библиотека Гарвардского университета (США)